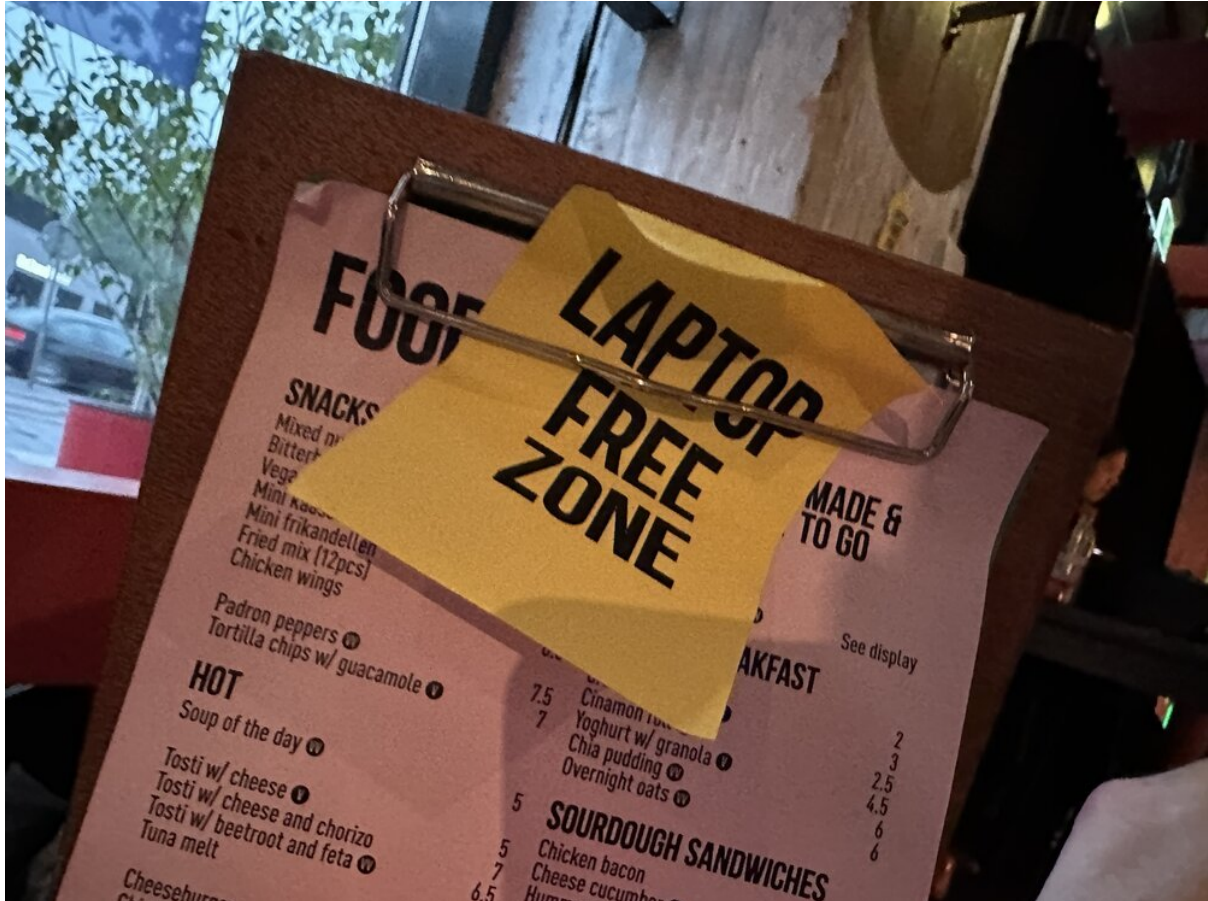

Hallo, vreemdeling

Met willekeurige mensen praten

Willem L. Middelkoop

13 okt. 2023

Tijdens mijn verse woklunch in Amsterdam viel me iets vreemds op: andere mensen die binnenkwamen om iets te eten negeerden de persoon achter de toonbank en bestelden liever via een digitale kiosk. Het gekke hieraan? Ze staan maar een paar centimeter van elkaar verwijderd!

Sterker nog, ze staan zo dicht bij elkaar dat de medewerker alvast op het scherm kijkt om de juiste groenten te kunnen pakken – alles zonder dat er een woord wordt gewisseld. Nu snap ik het: moderne technologie maakt ons efficiënter, maar ik denk dat ik getuige ben van iets diepers: we praten liever niet meer met elkaar.

Misschien merk ik deze dingen op omdat ik het boek ["The Power of Strangers: The Benefits of Connecting in a Suspicious World"](#) van Joe Keohane aan het lezen ben. In zijn boek bespreekt de auteur zijn eigen experimenten met het praten tegen willekeurige vreemden, verrijkt met onderzoek en historische literatuur over de oorsprong van de

mensheid, gastvrijheid en de pure noodzaak om met anderen in contact te komen om te overleven.

Denk er eens even over na. Wanneer heb je voor het laatst iemand gegroet die je niet kende? Wanneer ben je spontaan een gesprek aangegaan? Grote kans dat je het je niet eens herinnert! Waarschijnlijk waren jij of de ander " bezig " met andere dingen (zoals het prutsen met een smartphone).

Als menselijke soort zijn we gekomen waar we nu zijn omdat onze voorouders samenwerkten. Je hoeft er niet op uit te gaan om voedsel te jagen, toch? We evolueerden van stammen naar grotere gemeenschappen waar het ontmoeten van vreemden ons toegang kon geven tot voedsel en andere middelen. Onbekende mensen werden als gasten behandeld en kregen om deze reden genereuze gastvrijheid.

Nu, met de opkomst van digitale technologieën, kun je niet anders dan het gevoel hebben dat er iets op het spel staat, een ontastbare prijs van moderne efficiëntie: ons vermogen om met vreemden te praten.

We winkelen online, scannen onze boodschappen bij de zelfscankassa, bestellen een taxi via een app en zitten achter onze schermen in het café of de koffiebar. Contact met willekeurige vreemden wordt steeds zeldzamer. Toch zijn er verrassende voordelen verbonden aan een simpel gesprek met iemand die je niet kent.

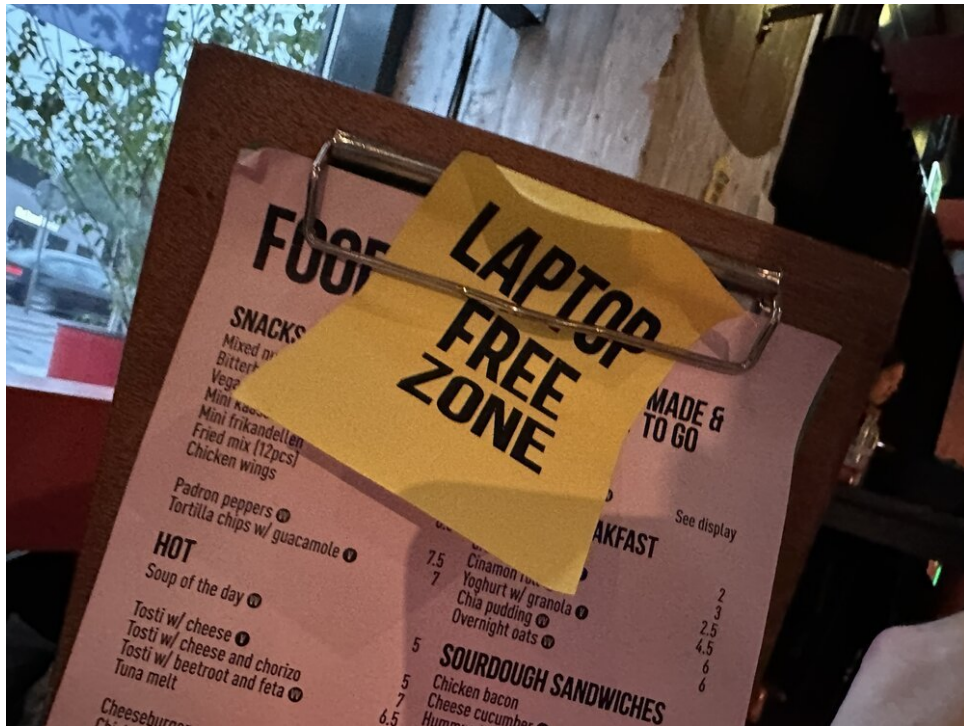
Zelfs een kort en eenvoudig gesprek kan je een goed gevoel geven. Je leert misschien iets onverwachts, en het heeft ongetwijfeld de kracht om je begrip van anderen te verrijken. Net als de auteur van het boek over het ontmoeten van vreemden, ben ik zelf gaan kijken of dit echt waar was.

De afgelopen weken ben ik gesprekken aangegaan met willekeurige mensen: op het station, in de supermarkt, op straat en in de stad. Ik begin altijd voorzichtig, door iemand gewoon te groeten of een 'makkelijke opmerking' te maken over dingen zoals het weer of iets even onschuldigs. Zodra je een reactie krijgt, kun je gemakkelijk 'voelen' of de persoon openstaat voor verdere discussie. Een open vraag, zoals "waar ga je naartoe?" (op een treinstation), levert vaak geweldige resultaten op. Ik heb meerdere gesprekken gehad waarbij mensen meer deelden dan alleen hun bestemming, vaak met gedetailleerde redenen voor hun reizen. Een goede luisteraar zijn zorgt ervoor dat het gesprek natuurlijk verloopt.

Het is echt leuk. Ik heb een overvloed aan onverwachte dingen geleerd, zoals het leven in Suriname, hoe de rol van treinconducteurs in de loop der jaren is geëvolueerd, hoe de vulkanen op IJsland eruit zien en de gedachten van een beleidsmaker over de impact van AI op het begrip van de wereld door mensen.

Conclusie

Ik geloof echt dat meer mensen contact zouden moeten maken met anderen door simpelweg op een analoge en natuurlijke manier te praten. Het zou een beter begrip van elkaar kunnen bevorderen en dienen als een krachtig tegengif tegen de toenemende polarisatie van onze moderne wereld.

Een laptopvrije zone in een bar in Amsterdam - ik vraag me af wanneer ik de eerste smartphonevrije zone tegenkom...